

25.2.2014

B7-0223/2014

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Ukrainan tilanteesta
(2014/2595(RSP))

**Hannes Swoboda, Libor Rouček, Ana Gomes, Marek Siwiec,
Tonino Picula, Knut Fleckenstein, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa,
Liisa Jaakonsaari, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Boris Zala**
S&D-ryhmän puolesta

**Euroopan parlamentin päätöslauselma Ukrainan tilanteesta
(2014/2595(RSP))**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 6. helmikuuta 2014 antamansa päätöslauselman Ukrainan tilanteesta¹,
  - ottaa huomioon 12. joulukuuta 2013 antamansa päätöslauselman Vilnan huippukokouksen tuloksista ja itäisen kumppanuuden tulevaisuudesta erityisesti Ukrainan osalta²,
  - ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Ukrainasta, itäisestä kumppanuudesta ja Euroopan naapuruuspolitiikasta ja erityisesti 13. joulukuuta 2012³, 12. syyskuuta 2013⁴ ja 23. lokakuuta 2013⁵ antamansa uusimmat päätöslauselmat,
  - ottaa huomioon neuvoston 20. tammikuuta 2014, 10. helmikuuta 2014 ja 20. helmikuuta 2014 antamat Ukrainaa koskevat päätelmät,
  - ottaa huomioon 19.–20. joulukuuta 2013 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät,
  - ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan, unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, komission puheenjohtajan sekä parlamentin puhemiehen äskettäiset lausumat Ukrainasta,
  - ottaa huomioon EU:n ja Ukrainan välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen, joka tuli voimaan 1. maaliskuuta 1998, ja assosiaatiosopimuksen ja siihen liittyvän pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen, joita koskevat neuvottelut käynnistettiin vuonna 2012,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,
- A. toteaa, että 18., 19. ja 20. helmikuuta 2014 olivat Ukrainan itsenäisyyden ajan verisimmät päivät ja että tuolloin sai surmansa kymmeniä ihmisiä ja satoja loukkaantui;
- B. ottaa huomioon, että presidentti Janukovyčšin alaisuudessa toimineet viranomaiset menivät selvästi liian pitkälle valtuuttaessaan turvallisuusjoukot käyttämään oikeita luoteja mielenosoittajia vastaan ja lähettäessään tarkka-ampujia Majdan-aukiolla olevien ja sen lähellä olevien rakennusten katoille, ja toteaa, että Majdan-aukio on ollut marraskuun lopusta lähtien hallituksen vastaisten ja Eurooppa-myönteisten mielenosoitusten tukikohta; ottaa huomioon, että mielenosoittajia teloitettiin Kiovan kaduilla, mikä aiheutti tyrmistystä ja tuomittiin kansainvälisesti;

---

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0098.

² Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0595.

³ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2012)0507.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0383.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0446.

- C. toteaa, että tämän seurauksena unioni teki päätöksen kohdennettujen pakotteiden asettamisesta, mukaan luettuna ihmisoikeusloukkauksista, väkivaltaisuuksista ja liiallisesta voimankäytöstä vastuussa olevien varojen jäädyttäminen ja viisumikielto; toteaa, että unionin jäsenvaltiot sopivat myös sellaisten tarvikkeiden vientilupien keskeyttämisestä, joita voidaan käyttää maan sisäisiin tukahduttamistoimiin, ja yhteisen kannan 2008/944/YUTP soveltamisalaan kuuluvien tarvikkeiden vientilupien uudelleen arvioinnista;
- D. ottaa huomioon, että samaan aikaan kolme EU:n ulkoministeriä matkusti Kiovaan tarkoituksenaan välittää kompromissiratkaisu presidentti Janukovytsin ja opposition välillä; toteaa, että he onnistuivat välittämään sopimuksen etenemissuunnitelmasta, jolla kriisi ratkaistaan rauhanomaisesti ja demokraattisesti; toteaa, että myös Venäjän erityislähettiläs toimi välittäjänä sopimuksessa mutta ei allekirjoittanut sitä;
- E. toteaa, että Ukrainan parlamentti hyväksyi 21. helmikuuta 2014 päätöslauselman, jossa tuomittiin ”terrorisminvastaiset” operaatiot ja vaadittiin turvallisuusjoukkojen vetäytymistä pois Kiovan keskustasta; toteaa, että näin toimiessaan parlamentti osoitti valmiutensa toimia keskeisessä roolissa ja ottaa maan tilanne hallintaan; ottaa huomioon, että seuraavana päivänä maan parlamentissa äänestettiin presidentti Janukovytsin erottamisesta, vuoden 2004 perustuslain palauttamisesta, 25. toukokuuta 2014 pidettävistä ennenaikaisista vaaleista ja Julija Tymošenkön vapauttamisesta;
- F. toteaa, että Euromajdan-liikkeen käynnistyttyä on raportoitu useista pahoinpitelyistä, sieppauksista, kidutuksesta sekä muista ihmisoikeusloukkauksista; toteaa, että tällaisiin loukkauksiin syyllistyneitä henkilöitä ei toistaiseksi ole rangaistu;
- G. toteaa, että Euroopan parlamentin tilapäinen valtuuskunta matkusti Kiovaan 28.–30. tammikuuta 2014 ja uudelleen 22.–24. helmikuuta arvioidakseen tilannetta paikalla, mikä osoittaa parlamentin olevan vilpittömästi ja aidosti huolissaan maan dramaattisesta tilanteesta;
1. ihailee rohkeutta ja arvokkuutta, jota ukrainalaiset ovat osoittaneet kolmen viime kuukauden aikana kamppaillessaan maan vapauden ja demokratian puolesta; katsoo, että viime viikon tapahtumilla on todellista historiallista merkitystä Ukrainalle, itäiselle naapuruudelle ja koko Euroopalle; kehottaa EU:ta jatkamaan Ukrainan kansan demokraattisten ja Eurooppa-myönteisten pyrkimysten tukemista samalla kun se tunnustaa ukrainalaisten oikeuden päättää vapaasti omasta tulevaisuudestaan;
  2. tuomitsee painokkaasti mellakantorjuntajoukkojen raajan ja suhteettoman toiminnan, joka johti väkivallan jyrkkään eskaloitumiseen Ukrainassa; pitää valitettavana, että kaikilla osapuolilla on ollut kuolonuhreja ja loukkaantuneita, ja ilmaisee vilpittömän osanottonsa uhrien perheille;
  3. varoittaa, että väkivallan eskaloituminen entisestään olisi Ukrainan kansakunnalle tuhoisaa ja saattaisi heikentää maan yhtenäisyyttä ja alueellista koskemattomuutta; korostaa pitävänsä erittäin tärkeänä, että kaikki osapuolet osoittavat vastuuntuntoisuutta ja itsehillintää, sitoutuvat osallistuvaan poliittiseen vuoropuheluun ja sanoutuvat irti tuomioistuinten ulkopuolisista kostotoimista; kehottaa kaikkia poliittisia voimia tekemään yhteistyötä tässä Ukrainan kriittisessä vaiheessa, edistämään

kompromissiratkaisujen löytämistä, sanoutumaan selvästi irti ääriliikkeistä ja pidättymään provosoinneista ja väkivaltaisuuksista, jotka saattaisivat lietsoa separatistista liikehdintää;

4. korostaa, että 21. helmikuuta 2014 tehty sopimus, josta ulkoministerit neuvottelivat EU:n puolesta, lopetti verenvuodatuksen jatkumisen ja oikeutti Ukrainan parlamentin uuden keskeisen roolin maan politiikassa; katsoo, että 21. helmikuuta aikaan saadun sopimuksen hengen olisi oltava edelleen Ukrainan uuden poliittisen järjestyksen rauhanomaisen vakiinnuttamisen perustana;
5. katsoo, että kansallisen yhtenäisyyden tunteen palauttaminen etenkin Ukrainan itäisten ja eteläisten alueiden kanssa on olennaista poliittisen vakauden aikaan saamiseksi, alueellisen koskemattomuuden säilyttämiseksi sekä aidon ja kestäväen demokratian kehittämiseksi; varoittaa toimista, jotka saattaisivat voimistaa joko etnistä tai kielellistä kahtiajakoa, ja edellyttää uudelleen osallistavan lähestymistavan soveltamista, jotta uusien väkivaltaisuuksien ja alueellisen hajanaisuuden riski voidaan minimoida;
6. on tyytyväinen Ukrainan parlamentin vastuulliseen ja oikeutettuun toimintaan, kun se toteutti perustuslailliset tehtävänsä täyttämällä poliittisen ja institutionaalisen tyhjiön, joka johtui hallituksen eroamisesta ja presidentin pakenemisesta; tähdentää, että Ukrainan parlamentin ja sen jäsenten on pitädyttävä edelleen oikeusvaltion periaatteissa;
7. vaatii uudelleen, että riippumaton ja puolueeton taho tutkii kaikki mielenosoitusten yhteydessä ilmenneet ihmisoikeusloukkaukset, sieppaukset, kidutustapaukset, pahoinpitelyt ja katoamiset; kehottaa Ukrainan viranomaisia tukemaan kansainvälistä tutkintalautakuntaa, varmistamaan oikeudenmukaiset oikeudenkäynnit tuomioistuimissa, tekemään täyttä yhteistyötä Euroopan neuvoston kansainvälisen asiantuntijaryhmän kanssa sekä ottamaan ihmisoikeusjärjestöt ja kansalaisyhteiskuntaa edustavat järjestöt mukaan prosessiin; katsoo lisäksi, että Ukrainan uudet viranomaiset voisivat pyytää Kansainvälisen rikostuomioistuimen apua korkeiden virkamiesten tekemien rikosten tutkimisessa ja heidän syytteeseen asettamisessaan; katsoo, että vastuussa olevien toimien tutkiminen ja syytteeseenpano olisi hoidettava siten, että Ukrainan kansalaisten luottamus oikeusjärjestelmän puolueettomuuteen, riippumattomuuteen ja avoimuuteen palautuisi; kehottaa unionia ja sen jäsenvaltioita seuraamaan edelleen tapahtumia tiiviisti ja tarjoamaan tukeaan ja asiantuntemustaan prosessin eteenpäin viemiseksi;
8. kannattaa unionin kahtalaista lähestymistapaa, jossa sekä tehostetaan diplomaattisia pyrkimyksiä että kohdennetaan seuraamuksia niitä vastaan, jotka ovat poliittista sortoa harjoittaakseen käskyttäneet loukkaamaan ihmisoikeuksia; edellyttää, että ulkoasiainneuvoston sopimat kohdennetut pakotteet saatetaan voimaan, ja kehottaa unionin jäsenvaltioita huolehtimaan oman rahanpesun vastaisen lainsäädäntönsä täytäntöönpanosta, jotta Ukrainasta peräisin olevat laittomat rahavirrat voidaan pysäyttää ja varmistaa, että unioniin siirretty anastettu omaisuus palautetaan; katsoo, että kohdennetut pakotteet olisi kumottava heti, kun Ukrainan tilanne kohenee ja tehtyjen rikosten aidosti riippumaton tutkinta alkaa tuottaa tuloksia;

9. tähdentää, että nyt ei ole varaa vitkastella kriisin syiden ratkaisemisessa ja kansalaisten politiikka ja instituutioita kohtaan tuntemaan luottamuksen palauttamisessa; korostaa siksi, että on syytä kunnioittaa Ukrainan eri etnisiä ryhmiä ja suojella heidän identiteettiään ja kieltään; katsoo lisäksi tämän edellyttävän perustuslaillisia ja rakenteellisia uudistuksia, joilla pyritään luomaan tehokas vallanjakojärjestelmä, luomaan tiiviimmät yhteydet politiikan ja yhteiskunnan, oikeusvaltion periaatteiden, vastuuvollisuuden sekä aidosti riippumattoman ja puolueettoman oikeusjärjestelmän ja uskottavien vaalien välille;
10. toivoo, että entisen pääministerin Julija Tymošenkoon vapauttaminen symboloi valikoivan ja poliittisiin syihin perustuvan oikeudenkäytön päättymistä Ukrainassa;
11. painottaa, että laajalle levinnyt korruptio on tärkeä kysymys, joka haittaa Ukrainan taloutta ja hidastaa sen kehitystä samalla kun se rapauttaa maan kansalaisten luottamusta heidän omiin instituutioihinsa; kehottaa siksi uutta hallitusta asettamaan korruption torjumisen ohjelmansa ensisijaiseksi tavoitteeksi ja pyytää unionia avustamaan Ukrainaa näissä pyrkimyksissä;
12. pitää myönteisenä, että vuoden 2004 perustuslaki päätettiin ottaa jälleen käyttöön; kannustaa kuitenkin Ukrainan parlamenttia hyödyntämään tarjoutunutta tilaisuutta sen puutteiden korjaamiseen Venetsian komission suositusten mukaisesti;
13. ottaa huomioon päätöksen presidentinvaalien järjestämisestä 25. toukokuuta 2014; tähdentää, että on varmistettava, että kyseiset vaalit ovat vapaat ja oikeudenmukaiset; kannustaa painokkaasti Ukrainan parlamenttia hyväksymään tarvittavan vaalilainsäädännön Venetsian komission suositusten mukaisesti, mihin sisältyy poliittisten puolueiden rahoittamista koskevan lain uudistaminen, jossa otetaan huomioon lahjonnan vastaisen valtioiden ryhmän (GRECO) ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) / demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston (ODIHR) esille nostamat kysymykset; kannustaa tulevien vaalien kansainväliseen tarkkailuun ja ilmoittaa olevansa valmis lähettämään oman tarkkailijaryhmänsä paikalle tätä tarkoitusta varten; katsoo, että parlamenttivaalit olisi pidettävä pikaisesti presidentinvaalien jälkeen ja ennen kuluvan vuoden päättymistä;
14. tähdentää, että on panostettava Majdan-aukion tapahtumien vuoksi esille tulleisiin nuoriin politiikkoihin ja tuleviin johtajiin, kannattaa viisumivapausjärjestelyjen pikaista toteuttamista ja edellyttää lisätukea Ukrainan eloisalle kansalaisyhteiskunnalle;
15. pitää myönteisenä, että neuvosto on äskettäin todennut, että assosiaatiosopimus ja pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue eivät ole unionin ja Ukrainan yhteistyön lopullinen päämäärä; tähdentää, että EU on valmis allekirjoittamaan assosiaatiosopimuksen ja sopimuksen pitkälle menevästä ja laaja-alaisesta vapaakauppa-alueesta heti, kun nykyinen poliittinen kriisi on ratkaistu ja Ukrainan uudet viranomaiset ovat siihen valmiita; muistuttaa lisäksi, että Ukraina voi kaikkien muiden eurooppalaisten valtioiden tavoin hakea Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 49 artiklan mukaisesti unionin jäsenyyttä edellyttäen, että se noudattaa demokratian periaatteita, kunnioittaa perusvapauksia ja ihmisoikeuksia ja vähemmistöjen oikeuksia ja varmistaa oikeusvaltion periaatteiden toteutumisen;

16. kehottaa unionia ja jäsenvaltioita tehostamaan pyrkimyksiään hankkia Ukrainalle ja sen kansalaisille IMF-laina edullisemmin ehdoin, ja katsoo, että unioni ja sen jäsenvaltiot voisivat liittyä IMF:n mittavaan tukipakettiin, jolla autetaan Ukrainaa selviämään nykyisestä vaikeasta taloudellisesta ja sosiaalisesta tilanteesta; katsoo lisäksi, että sekä Yhdysvallat että Venäjä voisivat edistää Ukrainan sosiaalisen ja taloudellisen tilanteen vakauttamista;
17. katsoo, että pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue ei missään tapauksessa uhkaa kaupallisesti Venäjän federaatiota eikä assosiaatiosopimus vaaranna Ukrainan hyviä suhteita sen itäisen naapurin kanssa; muistuttaa, että lähinaapuruston rauha ja vauraus hyödyttävät sekä EU:ta että Venäjää, ja toistaa uskovansa, että tämän tavoitteen saavuttamisessa voidaan edistyä ainoastaan tekemällä yhteistyötä; kehottaa EU:ta harkitsemaan pikaisesti keinoja ottaa Venäjä mukaan Ukrainaa koskevan kestävän poliittisen ratkaisun löytämiseen, ja kehottaa unionia ja Venäjää käyttämään vaikutusvaltaansa ja tekemään kaikkensa estääkseen väkivallan eskaloitumisen ja hillitäkseen separatistista liikehdintää; torjuu päättäväisesti ajatuksen Euroopan uudelleen jakamisesta etupiirien mukaisesti;
18. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, EU:n jäsenvaltioille sekä Ukrainan virkaatekevälle presidentille, hallitukselle ja parlamentille.